

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Kladno, Amálská 2511, okres Kladno

Amálská 2511, 272 01 Kladno

Identifikátor školy: 600 044 513

Termín konání orientační inspekce: 3. - 6. březen 2003

Čj.:	034 49/03-2161
Signatura:	ob3cw107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Kladno, Amálská 2511, okres Kladno, je organizována jako úplná základní škola, jejíž součástí jsou školní družina, školní klub a školní jídelna. V době konání inspekce měla zapsáno 520 žáků v 19 třídách (průměrný počet žáků ve třídě - 27), působí v ní 31 pedagogický pracovník - 27 učitelů a čtyři vychovatelky školní družiny. V právních vztazích vystupuje od 1. ledna 1995 svým jménem a má právní odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Jejím zřizovatelem je Statutární město Kladno. Vyučuje se dle vzdělávacího programu Základní škola, schváleného MŠMT pod čj. 16 847/96-2 včetně úprav a doplňků (MŠMT, čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998). Vždy jedna třída šestého až devátého ročníku je profilována jako třída s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů (viz kapitola Realizace vzdělávacího programu).

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk, matematika, tělesná výchova a ve skupině předmětů prvouka, přírodověda, vlastivěda, přírodopis
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk, matematika, tělesná výchova a ve skupině předmětů prvouka, přírodověda, vlastivěda, přírodopis
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, matematika, tělesná výchova a ve skupině předmětů prvouka, přírodověda, vlastivěda, přírodopis

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V inspekci sledovaných předmětech vyučovali odborně a pedagogicky způsobilí učitelé a učitelky, splňující kvalifikační podmínky vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Pouze v jedné třídě prvního ročníku je výuka matematiky a prvouky zajištěna učitelkou se středoškolským vzděláním; v některých třídách čtvrtého až devátého ročníku též výuka tělesné výchovy. Chybějící odborná a pedagogická způsobilost těchto dvou učitelek však neměla negativní vliv na kvalitu výuky. Věková struktura pedagogického sboru je vyvážená - průměrná délka praxe dosahuje 20 let, pět učitelek vyučuje déle než 30 let, čtyři méně než pět let. Ve škole působí pouze dva muži.

Systém vedení zaměstnanců při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy je průkazný a účinný. Dvoučlennému vedení školy jsou nápomocny především metodické orgány - metodické sdružení učitelek prvního stupně a šest předmětových komisí. Jejich činnost se řídí celoročním plánem. Zápisy dokládají, že např. aktivity předmětové komise českého jazyka mají širší rozsah - mezi náplň práce patří především sledování a dodržování časově-tematických plánů, příprava a organizace olympiád a soutěží, evaluace vědomostí žáků formou prověrek a jejich následná analýza, kooperace činnosti s metodickým sdružením, práce s žáky se

specifickými poruchami učení apod. Ředitelka školy či její zástupkyně se schůzek metodických orgánů zúčastňují.

Výchovná poradkyně, učitelka druhého stupně, absolvovala předepsané kvalifikační studium a má v této oblasti delší praxi. Věnuje se žákům se specifickými poruchami učení, sleduje individuální vzdělávací plány pro integrované žáky, pomáhá vycházejícím žákům a jejich rodičům při profesionální orientaci a volbě povolání, spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Kladno a Úřadem práce v Kladně, je v úzkém kontaktu se školním metodikem prevence atd. V současné době studuje výchovné poradenství další učitelka. Metodik prevence nežádoucích jevů se mj. podílí na realizaci Peer programu ve škole a spolupracuje též s Centrem drogové prevence v Kladně. Individuální vzdělávací programy jsou vypracovány na každého diagnostikovaného žáka, jichž je v současné době evidováno 69. Ambulantní dyslektický nácvik absolvuje 40 žáků, jimž se věnují čtyři učitelky; navíc další problematiku specifických poruch nedávno vystudovala a jedna toto studium končí. Při nápravě poruch se využívají mj. počítače pracoven informatiky.

Vedení školy má zpracovaný systém vnitřní kontroly. Hospitační činnost je doložena záznamy o hospitacích. Kromě dílčího zhodnocení sledovaných jevů v průběhu výuky nechybí jejich celkové hodnocení včetně závěrů a v případě zjištěných nedostatků i opatření k jejich odstranění. Součástí rozboru hodiny je též kontrola časově-tematických plánů jednotlivých učitelů a jejich plnění. Od začátku letošního školního roku vykonala ředitelka školy deset hospitací, její zástupkyně 12, v loňském školním roce 18, resp. 12. Začínajícím učitelům je věnována metodická pomoc vedení školy; tzv. uvádějící učitelé nejsou zavedeni.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků organizují především SŠ Kladno a Pedagogické centrum Střední Čechy. V roce 2001 se zúčastnilo 13 pedagogických pracovníků, tj. necelá polovina, celkem 23 vzdělávacích akcí, jejichž náklady dosáhly částky 38.810,- Kč, v roce 2002 byla na další vzdělávání přidělena částka 27.000,- Kč a na tzv. počítačovou gramotnost částka 28.000,- Kč, celkem 55.000,- Kč. Úroveň vzdělávání pedagogů v počítačové gramotnosti nelze hodnotit, neboť výuka na počítačích nebyla zaznamenána.

Kritéria osobního ohodnocení jsou předem známa, poslední vnitřní směrnice platí od 1. září 2002. Uplatňuje se v ní tzv. bodový systém, zohledňující jak kvalitu výuky, tak i individuální práci s žáky mimo vyučování, vzdělávání pedagogických pracovníků, práci s žáky se specifickými poruchami učení a chování apod. Diference mezi jednotlivými pedagogickými pracovníky je výrazná - v době inspekce se pohybovala mezi 17 - 190 body.

Organizační struktura a řízení školy včetně práv a povinností pracovníků jsou stanoveny v Organizačním řádu.

Vnitřní řád školy je vypracován v souladu s Úmluvou o právech dítěte a vyhláškou MŠMT č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Obsahuje práva žáků a všechna ustanovení doporučená metodickými pokyny MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení a k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže. Byl projednán a schválen pedagogickou radou.

Vnitřní informační systém, jehož základem jsou informace předávané standardními prostředky (pedagogické rady, organizační porady, zveřejňování materiálů na nástěnkách) či prostřednictvím předmětových komisí, výchovným poradcem a školním metodikem prevence, ale i např. vydáváním školního časopisu ORIN, je funkční. Těžiště vnějšího informačního systému spočívá především v třídní schůzkách, individuálním setkávání s rodiči a prezentaci dětí na veřejnosti - největší propagací školy v tomto případě plní pěvecký sbor, jenž často vystupuje na veřejnosti a mj. vydal CD nahrávku. Významně propagují školu i úspěchy dětí v různých soutěžích. O prestižním postavení školy a jejím místě v podvědomí obyvatel Kladna

a okolí vypovídá i sociologický průzkum - viz kapitola Další zjištění. Veškeré aktivity zachycuje Výroční zpráva o činnosti školy 2001 - 2002, velmi podrobně zpracovaná a projednaná na pedagogické radě dne 29. srpna 2002. Obsahuje všechny náležitosti dané § 17e zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Poskytování informací ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, je naplňováno. Škola má zpracovávánu tzv. Informační brožuru, jež určuje podmínky svobodného přístupu k informacím včetně postupu při vyřizování podnětů, stížností apod.

Spolupráce se zřizovatelem je vedením školy hodnocena pozitivně.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk, matematika, tělesná výchova a skupině předmětů prvouka, přírodověda, vlastivěda, přírodopis jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Školní budova je přes 70 let stará, zásluhou vedení školy a pochopení zřizovatele se zejména v posledních několika letech mnohé v interiéru zlepšilo. Změnil se zejména vzhled chodeb, mnohé učebny byly zrekonstruovány a vybaveny novým nábytkem, zrekonstruována byla školní kuchyně, hřiště, vyměněno osvětlení v celé budově, začalo se vytápět plynem atd. Výroční zpráva o činnosti školy 2001 - 2002 obsáhle tyto změny popisuje. Největším problémem se jeví nedostatečné prostorové zázemí - počet 19 tříd a 520 žáků v letošním školním roce (ve školním roce 2001/2002 byla situace ještě složitější - 20 tříd, 542 žáci) naplňuje školu na hranici únosnosti. Její poloha v centru města, profilace, renomé a z toho vyplývající zájem rodičů a dětí o výuku právě v této škole tak nechtěně způsobují jisté potíže, zejména prostorové, např. výuku v suterénní třídě.

V současné době je v provozu 21 učebna. Některé předměty přírodovědného (fyzika, chemie), ale i estetického zaměření (výtvarná a hudební výchova) a další se vyučují v sedmi odborných pracovnách, z nichž nejnověji byly zařízeny učebny fyziky, hudební a výtvarné výchovy a druhá pracovna informatiky. Výuka sledovaných předmětů (s výjimkou tělesné výchovy) však probíhala v kmenových učebnách, přírodopis je vyučován v učebně třídy VI. B. Podnětnost k výuce je podporována dobře udržovaným a průběžně obnovovaným školním nábytkem i upraveností učeben. V učebnách nižších ročníků nechybí koberec k zařazování relaxačních chviliek či skupinových forem práce. Celková estetická úroveň prostředí byla již tradičně lepší ve třídách prvního stupně. Audiovizuální a výpočetní technika, kterou škola vlastní, byla ve sledovaných hodinách využívána v malé míře; např. v českém jazyku byl pouze ve dvou hodinách použit magnetofon, v matematice nebyla tato technika použita ani v jedné hodině. V přírodovědných předmětech zastoupení didaktickými pomůckami, vyjma třídy III. B, značně pokulhá za standardním vybavením - zpravidla jediným pomocníkem je radiomagnetofon. Nechybějí sice nástěnné pomůcky, ty jsou však převážně určeny (s výjimkou učebny VI. B s obrazovými soubory zástupců fauny a flóry) stěžejním předmětům.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům mají průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH ČESKÝ JAZYK, MATEMATIKA, TĚLESNÁ VÝCHOVA A VE SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ PRVOUKA, PŘÍRODOVĚDA, VLASTIVĚDA, PŘÍRODOPIS

Realizace vzdělávacího programu

Vzdělávací program Základní škola (čj. 16 847/96-2) včetně úprav a doplňků (čj. 25 018/98-22) je v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Vždy jedna třída šestého až devátého ročníku je profilována jako třída s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů (dále jen RVMPP); v těchto třídách probíhá výuka dle učebních osnov schválených MŠMT pod čj. 15 986/99-22, resp. dle modelového učebního plánu čj. 21 968/96-22. Matematika se tak vyučuje v dotaci šesti hodin týdně.

Týdenní počty hodin všech hospitovaných předmětů korespondují s učebním plánem. Ten je doplněn o pět nepovinných předmětů (cvičení z českého jazyka v devátém ročníku, informatika v šestém až osmém ročníku - pouze však ve třídách s RVMPP, pohybové aktivity v druhém a třetím ročníku, přípravný zpěv v prvním ročníku a sborový zpěv v pátém ročníku). Kromě uvedených nepovinných předmětů se ještě ve třídách sedmého až devátého ročníku (s výjimkou tříd s RVMPP) vyučují též volitelné předměty v rozsahu dvou hodin týdně. Návštěvy divadelních představení Středočeského divadla v Kladně v rámci Klubu mladého diváka, činnost Klubu mladých čtenářů spolu s různými soutěžemi, zejména však činnost takřka třiceti zájmových útvarů (!) vhodně doplňují zvolený vzdělávací program a nabízejí žákům školy širokou možnost uplatnit své zájmy. Součástí výchovně-vzdělávací práce školy v oblasti tělesné výchovy jsou čtyřdenní sportovní kurz pro členy sportovních kroužků, kurz plaveckého výcviku pro žáky druhého a třetího ročníku, lyžařský kurz pro žáky sedmého a osmého ročníku a především účast žáků v loňském školním roce v 19 soutěžích v různých sportovních odvětvích na okresní až republikové úrovni. Výroční zpráva detailně popisuje tyto nadstandardní aktivity.

Průběh výuky včetně kontroly třídních knih letošního i loňského školního roku ukázal dodržování osnov. Plnění osnov je rovněž předmětem jednání předmětových komisí a hospitační činnosti ředitelky školy a její zástupkyně. Zápisy v loňských i letošních třídních knihách v předmětech přírodověda a vlastivěda nezachycují průkazným způsobem začlenění kurzu Výchovy ke zdraví do výuky.

Vedená povinná dokumentace, vztahující se k předmětu inspekce (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, školní řád, rozvrh hodin, zápisy z pedagogických rad, záznamy o komisionálních zkouškách) zachycuje průběh a výsledky vzdělávání a výchovy. Při její kontrole nebyly shledány žádné nedostatky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyku

Předmětu vyučuje 13 učitelek a učitelů na obou stupních, hospitováno bylo u osmi z nich. Hospitace, celkem 11, proběhly ve třídách prvního až osmého ročníku, pět na prvním stupni, šest na druhém.

Materiální zabezpečení výuky lze hodnotit jako průměrné. Z audiovizuální a výpočetní techniky byl zastoupen ve dvou hodinách pouze magnetofon. S pomocnou studijní literaturou, sloužící k samostatnému vyhledávání informací (slovníky, pravidla, ukázky literárních děl apod.), se pracovalo častěji. Nejčastěji se používaly běžné didaktické pomůcky, jakými jsou učebnice, pracovní texty, kartičky atd.

Psychohygienické zásady byly dodržovány - třídy byly osvětlené, větrané. Krátké relaxační chvílky se objevily ve většině hodin. Chyběla důslednější kontrola správného držení těla dětí při psaní. Skladba rozvrhu respektuje psychohygienické zásady jeho sestavování.

Úvodní motivace byla zřetelná ve většině hodin - přinejmenším vzdělávací cíl a program hodiny byly sděleny. Vstupní motivace byla nejzřetelnější ve třídě I. A - především úvodní zpěv a hra dětí na orffovské nástroje. Ve třídě III. B zaujala úvodní diskuse o pohádkách, v VI. B zase úvahy na téma Co je báseň? Průběžná motivace, zejména pochvaly, se vyskytovala často. Klasifikace známkami se objevila ve třech hodinách. Namátková kontrola 32 žákovských knížek však ukázala dostatek známek z českého jazyka zapsaných v žákovských knížkách či notýscích - nejméně devět, nejvíce 50. Převažovaly známky z mluvnice; klasifikace literární výchovy a slohu byla zastoupena v malé míře. Závěrečné zhodnocení práce bylo ve většině sledovaných hodin jen velmi stručné, sebehodnocení vlastní činnosti žáky samotnými se neobjevilo v žádné hodině.

Příprava všech vyučujících vycházela z časově-tematických plánů. Cíl výuky korespondoval s učebními osnovami, zejména v případě žáků s vývojovými poruchami učení respektoval jejich schopnosti. V bezprostředním plánování se v některých hodinách objevil již tradiční a často opakovaný nedostatek - snaha po maximálním předání informací vedla k časové tísní a v důsledku toho pak k určité improvizaci v závěru vyučovací jednotky.

Zmíněné nedostatky ale neovlivnily podstatným způsobem organizaci, formy a metody výuky. Frontální práce na jedné straně a efektivnější skupinová práce či činnost dvojic na druhé straně byly v rovnováze. Nejzajímavější hodiny byly zhlédnuty ve třech třídách prvního stupně (I. A, II. B a IV. B) a ve dvou třídách druhého stupně - v VI. A a VII. A. Výuka v I. A se vyznačovala především pestrou činností, samostatnou prací, mezipředmětovými vztahy a aktualizací učiva (mj. beseda s dětmi o nejdůležitějších telefonních číslech). Zajímavou diskusí se prezentovala hodina ve třídě VI. A, která nenásilným způsobem formovala vztah žáků k poezii, a třídě IV. B (diskuse o povídce L. N. Tolstého); samostatnou či skupinovou prací se vyznačovala výuka ve třídách II. B a VII. A (literární výchova). V některých hodinách se objevilo více verbalizmu učitelek, které příliš dominovaly na úkor žáků. Kladem několika hodin byla zřetelná práce s dětmi s vývojovými poruchami učení a individuální přístup k nim - např. ve třídě VIII. A čtyři žáci v kontrolním diktátu pouze doplňovali pravopisné jevy. V žákovských knížkách těchto dětí převažují známky z literární výchovy, což svědčí o respektování jejich poruch a snaze vyučujících, aby tito žáci poznali pocit úspěšnosti.

Interakce učitel-žák měla dobrou úroveň, nejlepší v těch hodinách, v nichž byl poskytnut žákům prostor k vlastnímu projevu. Atmosféra při vyučování byla přátelská, osobnost dítěte byla respektována. Komunikativní dovednosti žáků měly různorodou kvalitu. Dobrou komunikativní úroveň projeví zejména děti na prvním stupni, ve třídě VI. A žáci překvapili fantazií při tvorbě vlastních veršů. V některých případech způsob komunikace ze strany vyučujících (tj. položení otázky) nedával žákům větší prostor k vyjádření svých názorů.

Projev vyučujících byl kultivovaný, občas v obecné češtině, jež byla tolerována i dětem.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Průběh vyučování svědčil o pečlivé přípravě vyučujících. Časově-tematické plány jsou zpracovány. V důsledku problémů v personálním zajištění výuky v minulém školním roce byly v tematických plánech provedeny některé povolené změny v porovnání s výše uvedenými učebními dokumenty. Stanovené cíle výuky odpovídají osnovám a schopnostem žáků.

Hospitováno bylo v deseti hodinách. Ze 14 vyučujících matematiky nemá pouze jedna předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost k vyučování tohoto předmětu.

Příjemnější pracovní prostředí poskytovaly učebny prvního stupně. Odborná pracovní matematika není ve škole zřízena. S jednou výjimkou nebylo zaznamenáno, kromě učebnic, sbírek, sešitů, pracovních listů a příkladů na tabulích, využití téměř žádných dalších pomůcek. Materiálně-technická podpora výuky matematiky měla průměrnou úroveň.

Organizační pokyny vyučujících byly jasné, přiměřené a srozumitelné. Učitelky chápaly chybování žáků jako zcela přirozený prvek procesu učení. Pozitivním slovním hodnocením podporovaly zdravé sebevědomí žáků. V případě potřeby jim trpělivě pomáhaly. K samostatnému vypracování uložených úkolů měli žáci dostatek času. V respektování dalších psychohygienických a didaktických zásad učení se u jednotlivých vyučujících vyskytovaly dílčí nedostatky. Týkaly se zejména důsledného a všestranného využívání zadaných příkladů k rozvoji samostatného uvažování a tvořivosti žáků, střídání různých způsobů procvičování učební látky, zařazování další vhodné relaxace do vyučovacího procesu, využívání již osvojených znalostí a dovedností k pochopení a prvotní aplikaci nové látky, logické stavby výkladu nových pojmů, využívání názorných pomůcek a diferenciací nároků na žáky dle jejich individuálních potřeb ve všech fázích výuky.

Cíl většiny hodin spočíval v opakování a procvičování učiva. Z vyučovacích metod převládala více či méně efektivní přímá práce učitelů s celou třídou či skupinou žáků s navazujícím samostatným procvičováním učiva a následujícím vysvětlením chyb. Samostatné pozorování daného jevu a vytvoření vlastních závěrů provedla učitelka v jedné hodině. K dílčím nedostatkům patřila malá četnost žáků střídajících se u tabule a práce učitele i v těch případech, kdy bylo možno zaměstnat žáky (např. během rýsování konstrukcí na tabuli). Výklad nové látky, v jednom případě velmi kvalitní, obsahovaly tři vyučovací jednotky.

Společným nedostatkem úvodní části všech hospitovaných hodin byla absence jakékoli motivace. Učitelky pouze oznámily téma či program hodiny. Převažujícími činiteli průběžné motivace a hodnocení potom byly časté slovní pochvaly, různé formy odměňování aktivity žáků, promyšlené využívání přirozené zvědavosti a soutěživosti žáků (zejména na prvním stupni), možnost volby příkladů, interní dlouhodobé matematické soutěže ve třídách druhého stupně. Hodnocení žáků klasifikací nebylo zaznamenáno. V žákovských knížkách je však zapsán dostatečný počet známek především z písemných prověrek. Závěrečné shrnutí učiva a stručné hodnocení se ve zhlédnutých hodinách téměř nevyskytovalo.

Vzájemné vztahy mezi žáky a vyučujícími jsou založeny na důvěře a respektování pravidel školního řádu. Z chování žáků ve třídách i o přestávkách byla patrná velmi dobrá výchovná práce školy. Vyučující dbají i na dodržování základních pravidel společenského chování mezi žáky navzájem a jdou jim v tomto směru příkladem. Většina žáků měla k výuce pozitivní vztah. Spontánní vzájemná pomoc žáků během samostatného procvičování učiva byla vyučujícími tolerována. Většinou žáci neměli příležitost k rozvoji základních sociálních a komunikativních dovedností. Cílená skupinová práce a využití žáků ke vzájemné kontrole se vyskytovaly pouze ve třech hodinách. Učitelky se většinou spokojily s tím, že děti odpovídají jedním slovem. Málo času věnovaly, v návaznosti na charakter učiva, diskusi o alternativním řešení daného úkolu, zdůvodňování procvičovaných jevů či důslednému vedení žáků ke komentování práce u tabule. Verbální projev učitelek byl většinou dobrý jak po jazykové, tak i odborné stránce.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly ve dvou hodinách vynikající, ve dvou hodinách velmi dobré, v pěti hodinách průměrné a v jedné hodině měly závažné nedostatky. Celkově měla výuka matematiky ve sledovaných hodinách průměrnou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově

Učivo je rozděleno do přehledných časově-tematických plánů. Aktuální příprava ve sledovaných hodinách měla velmi dobrou úroveň.

Tělesnou výchovu vyučuje 10 učitelek. Hospitace se konaly u pěti z nich v sedmi hodinách. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nespĺňuje pouze jedna. Tato skutečnost však neměla negativní vliv na kvalitu výuky, neboť učitelka je trenérkou sportovní gymnastiky.

Materiálně-technické zabezpečení výuky má celkově průměrnou úroveň. Velmi dobré je vybavení kabinetu drobným náčiním a dalšími pomůckami. Rovněž počet a druh náradí v tělocvičně umožňují plnění osnov gymnastiky v plném rozsahu. Jeho technický stav shledala poslední odborná revize v roce 2002 jako dobrý. Prostorové podmínky v obou tělocvičnách jsou však značně stísněné a umožňují, vzhledem k požadavkům vyhlášky č. 108/2001 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na prostory a provoz škol, předškolních zařízení a některých školských zařízení, provádět pouze plošně nenáročné druhy cvičení. Dalším nedostatkem je nevyhovující povrch, rozměry a umístění školního hřiště.

Příznivý účinek vlastního předmětu na duševní zdraví žáků podporovaly učitelky zejména ve třídách prvního stupně tím, že do výuky zařazovaly různá soutěživá cvičení, při nichž žáci prožívali radost z pohybu. Učitelky vedou žáky k dodržování zásad osobní hygieny během cvičení i po skončené výuce.

Všechny hodiny měly strukturu obvyklou při výuce tohoto předmětu. Cvičení zařazená v úvodní části měla postačující intenzitu a byla přiměřená fyziologickým a anatomickým předpokladům žáků. Rozcvičení mělo vhodnou formu, skladbu a dostatečnou délku pouze v jedné ze sledovaných hodin, protože v dalších hodinách rozcvičení vedli žáci, aniž by došlo k předcházející konzultaci s vyučujícími. Cílem většiny hodin bylo opakování a procvičování již dříve osvojených pohybových dovedností. Nároky kladené na žáky odpovídaly jejich věku.

V úvodu hodin byli žáci seznámeni s programem výuky. K dalším motivačním nástrojům patřily ukázky požadovaných cviků, časté pochvaly během cvičení, taktí oprávnění chyb spravedlivé vyhodnocování již zmíněných soutěživých cvičení a prezentace výsledků žáků na nástěnkách.

Žáci ochotně plnili promyšlené, jasné a stručné organizační pokyny vyučujících, snažili se neopakovat vysvětlené chyby, dodržovali stanovená pravidla chování. Při soutěžích či procvičování pohybových činností měli dostatek příležitostí ke vzájemnému povzbuzování, spolupráci a k projevení tolerance. Žáci druhého stupně jsou soustavně vedeni k poskytování vzájemné pomoci a záchrany během náročnějších druhů cvičení. Všichni vyučující mají k dětem velmi pěkný vztah.

Průběh vzdělávání a výchovy v tělesné výchově byl ve sledovaných hodinách velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech prvouka, přírodověda, vlastivěda a přírodopis

Hospitace proběhly na obou stupních školy celkem ve 12 hodinách. Chybějící odborná a pedagogická způsobilost jedné učitelky prvního stupně kvalitu výuky nesnížila.

Předložené tematické plány učiva korespondují s učebními osnovami, na zpracování participují vyučující paralelních tříd jednotlivých ročníků; některými učitelkami jsou navíc pravidelně upravovány. Naplánované časové rozvržení učiva i jeho návaznost se snaží dodržovat - zpoždění, zaznamenané u většiny tříd, představuje pouze časový úsek jednoho až dvou týdnů. Učitelky přírodovědy a vlastivědy doplnily operativně, v průběhu inspekce, časově-tematické

plány o chybějící kapitoly Výchovy ke zdraví. V promyšlenosti, posloupnosti kroků a kvalitě bezprostřední přípravy na výuku existují mezi jednotlivými učitelkami zřetelné rozdíly.

Materiální podporu výuky zajišťovaly téměř výhradně běžné pomůcky - učebnice, pracovní sešity, nástěnné obrazy, nakopírované materiály, encyklopedické a jiné přírodovědné publikace, vzorky hornin a nerostů, vlastivědné mapy, obrazové soubory probíraných živočichů aj. Jejich kvantitativní zastoupení ve sledovaných vyučovacích jednotkách bylo dostatečné. Oproti tomu prakticky absentovala, vyjma využití zpětného projektoru k zápisu (přírodopis ve třídách VI. A, VI. B. a VII. A), didaktická technika. Ani v jedné z navštívených hodin nevyužily učitelky ke zpestření učiva audiovizuální pomůcky, např. formou krátké videosekvence k probírané látce.

Prokládání výuky vhodně zařazenými relaxačními prvky (píseň, hra, tělocvičné chvilky, pohyb žáků po třídě), s využitím koberce, bylo zaznamenáno ve většině navštívených hodin na prvním stupni. Ve vyšších ročnících relaxace chyběla. Estetická úroveň tříd je dána jejich upraveností, standardním a dobře udržovaným nábytkem i např. vystavenými dětskými výtvarnými pracemi. Učitelkami zvolené tempo většinou odpovídalo potřebám a schopnostem žáků. Vyučovací jednotky zpravidla končily se zvoněním, k mírnému přesahu výuky do přestávky došlo dvakrát.

Hlavní vyučovací metodou zhlédnutých hodin byl řízený rozhovor se společným vyvozováním nových poznatků. Další aktivizující formy práce (činnost ve dvojicích nebo skupinách, získávání informací vlastním pozorováním, zjišťováním, srovnáváním či vyvozováním, participace žáků na zápisu učiva, problémové otázky ap.) zařadily pouze některé učitelky v nižších ročnících; „pseudoskupinovou“ výuku, zcela neefektivní, předvedla vyučující přírodopisu ve třídě VI. A, resp. VI. B. Kvalitu některých vyučovacích jednotek poznamenal jejich stereotypní průběh bez potřebné pestrosti a variability. V několika hodinách byla registrována vyšší míra dominantní role vyučujících. Vhodně a nenásilně využily mezipředmětových vztahů i vazby na region učitelky přírodovědy ve dvou třídách - IV. B a V. B.

Vstupní motivaci nejčastěji představovalo stručné sdělení cílů hodiny, resp. náplně práce s následným zopakováním předchozího učiva či ověřováním vědomostí. Nežádka, i v průběhu vyučovací jednotky, byly zařazeny žákovské referáty k probíranému učivu. Ne vždy učitelky systematicky využívaly pochvalu nebo zkušenosti žáků (nebyl jim pokaždé dán prostor). Jen ojediněle byly zařazeny i další stimulační prvky - např. vhodně zvolená píseň. Pouze ve čtyřech hodinách učitelky zhodnotily práci žáků. Jen v jednom případě (prvouka ve III. B) dostal prostor k sebehodnocení žák. Četnost známek je vysoká a umožňuje objektivní ohodnocení.

Komunikativní dovednosti žáků se učitelky snaží rozvíjet a podporovat, ti však občas neměli možnost se vyjádřit. Pokyny či instruktaže vyučujících byly většinou stručné, někdy ale postrádaly úplnost a jednoznačnost a vedly k prodlevám nebo k chybnému postupu žáků. Celkový projev vyučujících (včetně nonverbální komunikace) měl dobrou úroveň, hovorová čeština se vyskytla ojediněle. Ve vztahu žák-učitel byly v jednom případě zaznamenány projevy mírné nekázně a také nerespektování pokynu učitelky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech prvouka, přírodověda vlastivěda a přírodopis měly průměrnou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťuje škola vlastními evaluačními nástroji, celostátně platné srovnávací testy (např. KALIBRO či SCIO) se nepoužívají. Vzhledem k profilaci školy - škola

s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů - se tato část zprávy věnuje především hlavnímu profilovému předmětu, tj. matematice.

Z nástrojů, které se používají k hodnocení výsledků dětí v matematice, jmenujeme:

a) klasifikace žáků druhého stupně v prvním pololetí školního roku 2002/2003:

	VI.A	VI.B	VII.A	VII.B	VIII.A	VIII.B	IX.A	IX.B	IX.C
1	8	4	2	2	3		5		1
2	17	12	17	10	12	7	12	8	10
3	4	7	7	8	14	16	3	4	10
4		3		4		6		10	4
5								3	1
průměr	1,86	2,34	2,19	2,58	2,37	2,96	1,90	3,32	2,76

Třídy VI.A, VII.A, VIII.A, IX.A jsou třídy s RVMPP.

b) klasifikace žáků prvního stupně v prvním pololetí školního roku 2002/2003:

Ze 282 žáků bylo 170 žáků klasifikováno prvním stupněm (60 %), 89 žáků druhým stupněm (32 %), 20 žáků třetím stupněm (7 %), tři děti byly klasifikovány čtvrtým stupněm (1 %).

c) písemné práce:

Ze zápisů v třídních knihách tříd druhého stupně je zřejmé, že během školního roku je zadáno, kromě krátkých prověrek, pět tzv. čtvrtletních písemných prací. Konkrétní výsledky a přehledy zjištěných chyb jsou k dispozici u zástupkyně ředitelky.

d) přijímací zkoušky:

Z deseti žáků pátého ročníku, kteří ve školním roce 2001/2002 vykonali písemné přijímací zkoušky z matematiky do primy víceletého gymnázia, jich bylo přijato pět. Žáci devátého ročníku u přijímacích zkoušek uspěli všichni.

Ověřování vědomostí v předmětech prvouka, přírodověda, vlastivěda a přírodopis probíhá převážně formou písemných testů a prověrek, využívána je i forma ústního zkoušení.

V předmětu český jazyk se již po dobu čtyř let používá systém srovnávacích prověrek, jež se zadávají třikrát v roce. Prověrky jsou bodovány, jejich obsah je zaměřen na učivo mluvnice. Prověrky se analyzují v metodických orgánech.

Všichni vyučující tělesné výchovy mají vlastní přehledy o sportovní výkonnosti svých žáků, mají informace o zapojení žáků do různých sportovních klubů v místě bydliště. Výsledná klasifikace je prováděna především na základě prokazatelné snahy a zájmu žáků o předmět.

O úrovni vyučovaného předmětu podávají důkaz i výsledky žáků v různých soutěžích a olympiádách. Výraznější úspěchy dosahují především v matematice. Předsedkyně předmětové komise matematiky předložila přehled různých matematických soutěží organizovaných školou nebo jinými subjekty. Celoškolní měsíční soutěže se zúčastňují všichni žáci ze tříd s RVMPP a přibližně třetina žáků z ostatních tříd. Pozitivním zjištěním je fakt, že i školních kol soutěží organizovaných MŠMT se každým rokem zúčastňuje velký počet žáků nejen ze tříd s RVMPP. Do okresních kol postupují obvykle čtyři žáci a minimálně jeden z nich je vždy mezi prvními pěti úspěšnými řešiteli. Za zmínku stojí i první místo žákyně devátého ročníku v okresním kole olympiády v českém jazyku, první místo souboru v tzv. Dětské divadelní scéně, druhé místo v biologické olympiádě v rámci okresu apod.

Nejvýraznějších úspěchů dosahuje škola v tělesné výchově, zejména v gymnastice. Několik prvních míst v okresním kole, zejména ale druhé místo dívek a sedmé chlapců (kategorie devátý ročník) v republikové soutěži je významným úspěchem. Ten podtrhují i další umístění v jiných sportech - např. vítězství družstva chlapců v okresním kole Poháru českého rozhlasu v atletice apod.

Všechny vyjmenované úspěchy v českém jazyku, přírodopisu a tělesné výchově byly dosaženy ve školním roce 2001 - 2002.

Celkově jsou průběh vzdělávání a výchovy, dosahované výsledky a realizace vzdělávacího programu ve sledovaných předmětech hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V únoru roku 1996 proběhl v okrese Kladno sociologický výzkum, jehož zadavatelem byl mj, Školský úřad Kladno. Jedním ze sledovaných ukazatelů byly i představy občanů (dotazování byli občané ve věku 18 - 75 let) o úrovni jednotlivých škol. Základní škola Kladno, Amálská, obsadila v tomto průzkumu první místo. Prestiž školy, dle názoru pedagogů školy i dalších osob, neklesá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (vydalo MŠMT dne 17. 12. 2002, čj. 29 606/01-21)
2. Zřizovací listina ze dne 16. 11. 1994 vydaná Městem Kladno (ev. číslo 181 281) včetně změn zřizovací listiny (dodatek č. 1, dodatek č. 2 a dodatek č. 3, vydaný Statutárním městem Kladno dne 12. 12. 2002)
3. Jmenování ředitelky školy ze dne 30. 6. 1994 (Školský úřad Kladno)
4. Inspekční zpráva ČŠI ze dne 8. února 1999 (čj. 024 44/99-2084)
5. Výroční zpráva o činnosti školy 2001 - 2002
6. Podkladová inspekční dokumentace
7. Organizační řád školy (s platností od 1. 1. 2002)
8. Vnitřní řád školy ze dne 1. září 2002
9. Koncepce školy ze dne 1. 1. 2002
10. Učební plán školy
11. Aktuální rozvrh hodin na druhé pololetí školního roku 2002/2003
12. Zápisy z pedagogických rad ze školních roků 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003
13. Seznam nepovinných předmětů ve školním roce 2002 - 2003
14. Soupis kroužků ve školním roce 2002 - 2003
15. Třídní knihy všech tříd ve školních letech 2001/2002 a 2002/2003
16. Katalogové listy žáků zakládané od školního roku 1994/1995 do školního roku 2002/2003
17. Protokoly z komisionálních zkoušek školního roku 2001/2002
18. Přehled prospěchu tříd v prvním pololetí školního roku 2001/2002

19. Čtvrtletní písemné práce z matematiky zadané ve třídách druhého stupně v lednu 2003
20. Vzorky žákovských knížek a písemností žáků
21. Vlastní hospitační záznamy
22. Dotazníky zadané předsedům předmětové komise matematiky a tělesné výchovy
23. Revizní zpráva o stavu tělovýchovného náradí vydaná Střediskem revizí a oprav tělovýchovného náradí TJ Žižka Praha ze dne 10. prosince 2002 (čj. neuvedeno)

ZÁVĚR

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy

Ve škole vyučují převážně učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí, pouze dvě učitelky inspekci sledovaných předmětů mají středoškolské vzdělání. Mezi klady patří další vzdělávání pedagogických pracovníků. Poměrně vyvážená je věková struktura pedagogického sboru, pozitivem jsou čtyři učitelé s praxí kratší pěti let. Personální podmínky umožňují dobře plnit výchovné a vzdělávací záměry vedení školy.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy

V posledních letech dochází k postupné a výrazné inovaci interiéru školy. Vzhledem k vysokému počtu žáků a tříd je prostorová situace nadále složitá, na druhé straně těší zájem o školu mezi veřejností. Chybí především více odborných pracoven; jejich počet je ovšem limitován celkovým nedostatkem učeben ve škole. Ve vyučování převládaly tradiční didaktické pomůcky; audiovizuální a informační technika nebyla, s výjimkou několika hodin, použita.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy dle předmětu inspekce

Kvalita výuky byla posuzována na základě 39 hospitovaných hodin. Ve dvou sledovaných předmětech (český jazyk a tělesná výchova) měla velmi dobrou úroveň, v matematice a skupině předmětů přírodovědného zaměření (prvouka, přírodověda, vlastivěda a přírodopis) měla průměrnou úroveň. Celkově jsou průběh vzdělávání a výchovy, dosahované výsledky a realizace vzdělávacího programu ve sledovaných předmětech hodnoceny jako velmi dobré. Vynikající možnosti nabízí škola dětem v jejich volném čase.

Vývoj školy od poslední inspekce

V porovnání s poslední inspekci, jež proběhla ve škole v únoru roku 1999, si řízení školy udržuje vysoký standard - je hodnoceno jako vynikající či velmi dobré. Úroveň vzdělávání nebyla tehdy hodnocena. Částečně se zlepšilo personální zajištění výuky - přišli čtyři mladí učitelé.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. František Kvasnička	F. Kvasnička v.r.
Členové týmu	Jaroslav Richter	J. Richter v.r.
	Ing. Jaroslav Kindl	J. Kindl v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Ing. Hana Borůvková, Ing. Jana Strnadová

V Mladé Boleslavi dne 23. května 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. 6. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Libuše Holá, ředitelka	L. Holá v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.
----------------	-------------------------------	---------------------------------

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Středočeského kraje		Předáno osobně
Statutární město Kladno	2003-06-25	034 98/03-2161
Rada školy		Není zřízena.

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.